

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Kedden November' 11-dik napján, 1817-dik esztendőben.

Al g i r i a.

A' Párisi újságok a' Dey' megölettetéséről mint nagyon hiteles környülálásokat, ezeket írják: —“

„Ezt a' gyilkosságot oly ügyesen intézte volt el az özszeesküvésnek feje, hogy még tsak gyanú sem lehetett felölle (nem igaz tehát, hogy a' Dey megintetett volna, hogy vigyázzon magára.) A' megölettetésén által esvén, holt testét kivittek a' kastélya mellé egy kiseded temető helyre, a' hol legkissebb pompa nélkül a' földbe dugták. Magok az ellenségei is megvallják O m á r r o l, hogy betsületes, bátor, igazságos ember volt; tsak azt az egy hibát tudta benne feltalálni a' *változhatatlan fatumhoz* oly nagyon ragaszkodó 's minden boldogságát azon fundáló pogány nemzet, hogy: *Szerentsétlen tsillag alatt születtetett volna.* Minden szerentsétlenségeket, mellyeket alatta szenvedett, tudniillik az Anglusok által történt minapi özsze ágyuztatását, 's az ott uralkodó pestist is, ennek az ö tsillagának tulajdonították, 's ezért ölték meg is. — Ali Bascha, kit helyébe tettek, egy legszebb korú, kedves ábrázatú, kellemetes tekintetü ember; a' mi több, még tudományos embernek is mondják lenni; úgy nyilatkoztatta-ki mindjárt eleinten magát, hogy minden nemzetekkel békességben kíván élni; 's hogy békességés hajlandóságát annál nyilvánosságosabban megmútathassa, egy Reihersstieg nevű *Hamburgi* kereskedő hajót

is, melly már nem tsak igazságos ragadománynak lenni megesmertetett vala, hanem már még a' rajta találtatott portékák is eladattattak vala, mindenestől vissza adatott a' tulajdonosnak. A' Sidó, ki a' hajó' terhit megvette vala, minden vissza adni kénytelenített. Az enyrek, kik már foglyok voltak, hasonlóképpen mind elbotsáttattak. Hanem öppen ennek a' tselekedetnek tulajdonítják némelyek, azt, hogy már ez az új Dey is megöletett volna, melly azonban még tsak bizonytalan hír. — Az *Olasz* újságlevelek azt erőssítik, hogy ez az új Dey, *Ali Bascha*, egy 80 esztendős vén Varga lett volna: de ez a' beszéd is tsak a' mese hírek közzé látszik tartozni.

Egy *Olasz* tudósító így adja elő ezen történetet: —“

„Az *Algiriai* prédálóhajók a' Gibraltári keskenytengeren kívül egy *Hamburgi* hajót elfogván 's mint igazságos ragadománt a' magok kikötőhelyébe bevezetvén, az Anglus Konzul a' Dey hez ment és eleikbe terjesztette, hogy a' kötés szerént a' prédáló hajóknak nem lett volna szabad a' nevezett keskeny tengeren kívül üzni a' ragadozás' mesterséget, melyre nézve azt kívánta, hogy adja-ki a' hajót. A' Dey egyszeriben nem teljesítette a' Konzul kívánságát, melyre nézve ez, még más Hatalmasságoknak Konzuljaikat is maga mellé vévén ismét megjelent a' *Deynél*, 's ötet azzal fenyegette, hogy ha az elfogott hajót mindjárt ki nem adatja; tehát az Anglus hajós sereg azelőtt

mal meg fog jelenni 's *Algiria* városát egészen semmivé teszi. Ez a' hír a' városban elterjedvén a' döjös Jantsárok néki mérgelődtek, a' *Deyre* reá mentek, 's mint már több versben íródott, megölték, nem azon napon ugyan, melyen eleinten íródott volt, hanem Sept. 18-dikán.

(Ha ezen kétféle, tudniillik Frantzia és *Olasz* tudósításokat megolvassuk, azt vehetjük észre belőlök, hogy, ha tsak ugyan igaz talál lenni, hogy *Ali Baschát* is megölték a' Jantsárok, ötet azért ölték meg, hogy kiadta a' *Hamburgi* hajót: *Omárt* pedig azért, hogy miért nem akarta kiadni ugyan azon hajót).

Északi Amérika.

Hogy azt a' nagy tengeri kigyót, melyről az Amériikai tudósítások már néhányszor emlékeztek, a' tengerből szerentsésen kifogták volna, nem igaz, minthogy most ismét ezeket olvassuk felölle azon Amériikai levelekben: — „Ezen nagy kigyónak valóságos lételéről többé telyességgel nem lehet kételkedni. *Bostonbol* bizonyos tudósítások érkeztek felölle, melyek Sept. 6-dikán indultak. A' *Linné* társasága *Bostonbol* hiteles embereket küldött-el ezen tsuda állatnak látására, a' kik ötet néhány versben figyelmetességgel szemlélték is. Mikor legerőssebben özsze sugoritja magát, hozzávetve valami 70 lábnyomnyi a' hossza, 's a' hasánál oly vastag, mintegy középszerű lisztes hordó. Mikor felölle az utolsó tudósítások tétettek, a' *Massachusettsi* part mellett *Cape-Ann* és *Marlehead* nevű helyek között mútogatta magát az állat. Sok gyakorlott tsajkások ki eveztek, próbálván, hogy valami módon megkerithessék 's megölhessék: de nem úgy ütött-ki a' próbatétel mint reménlették a' tsajkások, minthogy az egygyik feléje jótskán közelítő tsajkásnak oly mérgesen neki szalad't a' kigyó, 's úgy üzőbe vette azt, hogy tsak aligalig menekedhetett-

ki a' partra az ember. — Annak a' ki ezen kigyóbört kézhez szolgáltatja, 2000 Dollár van ígérve jutalomúl.

Dánia.

A' *Kattegat* nevű tengeren, *Dánia* és *Norvégia* között *Arrhuus'* tájján a' halászok egy olyan tengeri állatot szemlélték meg, melynek igen nagy hasonlatossága van az emberekhez: tsak a' kár, hogy semmi egyéb környülállásokat nem vehettek rólla észre, minthogy a' tengeri tsuda tsak néhányszor ütötte-ki magát a' vizből, 's azzal elrejtézet a' tenger vizébe, vagy mint mások gondolják a' halászok félénkek lévén elfutottak onnét.

Orosz Birodalom.

Koppenhágából írják, hogy a' *Reváli* Orosz hajós sereg, mellyet az Orosz Udvar Spanyolországnak által engedett, az Admirális *Möller'* vezérlése alatt a' *Dánus* tengerekre megérkezvén, annak egy fregátja a' *Koppenhágai* külső öbölben vasmatskákön megállapodott. Emberek tsak annyin ülnek a' hajókon, hogy elégségesek legyenek arra, hogy azokat *Kadiksig* vihessék, minthogy onnét azonnal vissza fognak szállító hajókon jöni hazájokba. —

A' *Frankfurtumi* újságlevelekben ilyen tudósítás jött ki ezen hajós seregről: — „Némely közönséges levelek azt említvén, hogy nem tudhatni, mitsoda feltételek alatt adta által az Oroszbirodalom ezen hadi hajókat Spanyolországnak, ezzel azt láttatnak mondani akarni, hogy az Oroszbirodalom valami olyan birtokért adhatta által ezen hajókat Spanyolországnak, a' melyre talám néki nagy vágyódása volt; tsak azt nem tudhatni, hogy valyon ez a' birtok a' *Középtengeren* van é, vagy pedig *Amérikában*? Mi azonban úgy itélünk, hogy ezen feltételnek telyességgel semmi fundamentuma nintsen. A' dolog' mivolta ennyiben áll: *Spanyolország* az Orosz Országlószékhez folyamodott vala, hogy ez engedné-

meg néki, hogy az Északi Orosz tenger-öblökben néhány hadihajót tsináltathasson. Az Orosz Országlószék pedig úgy ítélte, hogy ezt meg nem engedheti, 's készebb volt arra, hogy néhány hajót eladjon Spanyolországnak. Bizonyosnak látszik lenni, hogy a' Spanyolországlószék ezen hajókért azokat a' 400,000 Sterlingeget (4 millió forintokat) ígérte oda az Orosz birodalomnak, mellyekkel néki *Anglia* a' rabszolgaság' eltörléséért tartozik.

Spanyol Ország.

Kadiksbá megérkeztek Madridból a' rendelések, azeránt, hogy miként kelljen fogadni az Orosz hadi hajókat, a' mellyek a' folyó Novemberben oda kikötni fognak. Ezen hajókon, mint az előhírek szárnyaltak vala, semmi fegyveres seregek nem találatnak, 's a' hajós legények is mind vissza térnek ezekről hazájokba. A' Kadiksi, Ferroli, és Carthagenai tengeri kerületekről rakattatnak meg hajós legényekkel.

A' *Kurir* így beszélteit Oktober' 24-dikén kiadott levelében ezen hajós seregéről: — „Az a' hír, hogy az Orosz hajós sereg *Portsmouth*hoz ki fogna kötni, még bizontalan; de az egész dolog nem fontos; az Oroszbirodalomnak jussa van eladni a' maga hajóit; Spanyolországnak is jussa van megvenni azokat; Angliának semmi oka nintsen ezért panaszkodni, kivált ha Spanyol Ország kész pénzel fizeti meg ezen hajóknak az árrát. Más volna, ha Spanyolország valamelly nagy országot, vagy valamelly jó tengeri tanyát adna oda azokért; már ezen esetben nem lehetne semmi szemrehányással illetni azon hatalmasságokat, a' kik ezen tserevásárban megkárosodásokat látván, annak végrehajtását megakadályoztatni iparkodnának.“

Nagy Britannia.

A' Spanyolország és Portugallia között folytatandó háborúnak hire már annyira elhatalmazott vala, hogy sokan an-

nak plánumát is előre kitsinálták, és talán nem sokára ütközetet is tartattak volna háborkodó feleikkel némelly Hírfabrikások. Angliában sokkal tisztábban ítélnek ezen dolog felől, mint a' hogy ugyan a' felett némellyeknek vélekedéseiket eddig hallottuk, vagy olvastuk. A' *Kurir* nevezetesen egyátaljában hamisaknak mondja mind azokat a' híreket, mellyek eddig a' Spanyol és Portugallus háborúról szárnyaltak: — „A' Békesség, úgymond ő, a' Szövetséges Fejedelmek által állított vissza Európába, és a' kik azt vissza állították, ugyan azok gondoskodnak arról is, hogy az, többé meg ne háboríttasson. Ők egymással kezet fogtak annak maradandóvá való tételére nézve, a' több Európai Hatalmasságok pedig egy formán osztóván vélek a' békességnek édes gyümöltseiben, egy formán is köteleztetnek annak fenntartására. Spanyol országnak 's Portugalliának lehet egymás ellen panaszsok, és talán Spanyolországnak igaz is lehet, míg Portugallia azt meg nem tudja mutatni, hogy mi jusson rontott Amérikában a' Spanyol földre be: de minek azért mindjárt hadakozni? Nem folyamodhatnak-e a' Szövetséges Fejedelmeknek közbenjárásához? A' katonaszedés, a' háborúhoz való készület, a' belső mozgások, nem mindég arra valók, hogy tsak rajta — ölje vágja egyik Nemzet a' másikat; sokszor tsak fenyegetésre való is lehet az. Ám mozogjon Spanyol Ország, és Portugallia: de Austria, Nagy Britannia, Frantzia Ország és Prusszia, ezek az öt erős Hatalmasságok azt meg nem engedik, hogy a' köz békesség meg háboríttassék. Azonban hiszen el is vagon Spanyol Országnak 's Portugalliának egymással volt baja igazítva, mi magunk régen megirtuk azt. Párisban gyüléskednek affelelt, mellynek ha eddig vége nints is, bizonyosan nem fog már soká tartani. Nintsen sem ezen két Országok között, sőt sohol Európában leg-

kisebb jelensége is most valami készülő-félben lévő háborúnak. Az Orosz Császár nem azon gondolkozik, hogy miképpen nagyítsa, hanem hogy mi módon állítsa belsőképpen minéljobb lábra Országát? Az Austriai Császár példa gyanánt lehet arra, hogy miképpen kelljen magát viselni, hogy még az ellenségeskedésnek gyanúja is eltávoztatódjon. A Prussziai Királyt megrontsolt Országának helyre állítása, vissza vagy újonnan nyert Tartományokban való maga megfundálása, egészen elfoglalja. Egész Európában minden kétségen kívül legtsiklandósabb a Frantzia Királynak állapotja. Ő Felsége naponként jobban megerősíti magát Thronusán; de külső háborúba ereszkedni bizonyosan nem fog. Nagy Britannia végre ugyan miért contaná el azt a mit maga oly hathatósan eszközölt. Miért ébresztené fel a háborút, melynek eloltására segyverét, kintsét, böltességét 's nagy lelkét oly bő mértékben feláldozta? Az ő kedves mondása ez: *Legyen békesség az emberek, és jó akarat a nemzetek között.* Ezzel az indulattal van ő más Nemzetek eránt, 's ugyan ezt várja azoktól is.

Elegyes Dolgok.

A mi Napkeleti Indiai hadakozásunk, így szólnak a *Times*' irói, annyiban egy kevésbé komor ábrázattal tűnik szemünk' eleibe, hogy a mi tulajdon birtokainkban, a *Ganjaurtól* fogva *Cuttia*ig nyúló partokon, mellyeknek hosszát 120 Anglus mértföldre lehet tenni. a mi tulajdon lakosaink támodtak-fel ellenünk, vagy, a mi tsak egy, az Anglus Napkeleti Indiai kereskedő Társaság ellen. Tsak ezen felzendülésnek elnyomására már oly nagy sereget kellett *Ganjaur* felé útnak indítani, melynek száma legalább is két annyi, mint a mennyi hajdan *Wellingtonnak* a *Marattok*on való legfényesebb győzedelmese-

kedésre kivántatott. Igaz ugyan, hogy mihelyest vezéreink ezen pesgéseket eszékbe vették, a' legközelebb lévő független Fejedelmet, *Peischwát*, azonnal meglepték, elfogták, 's őtet békesség kötésre lépni kényszerítették, melynek erejeszerént szélső erősségeit kezünkbe hagyni kéntelenítették: de e' mellett ha megvalóságosuland az, hogy a' *Marattok* ezen új hadakozást, közönséges nemzeti ügynek lenni esmerik, nem sokat fognak ők *Peischwával* 's az ő kötésével gondolni. Őtet könnyen feláldozzák a' köz ügyért.

Három Regementek vettek parantsolatot, hogy a' Napkeleti India felé való elevezésre minden óran készen legyenek. — Málta szigetére is rendeltetett egy új Regement.

Madrid. — Mint minden igen nevezetes történetek alkalmatosságával szoktak a' Spanyol Monárkhák, úgy most a' Királyné első szerentsés születésére nézve is kihirdettetett már a' *Közönséges Amnestia* (botsánat), a' melly mind azokra a' személyekre kiterjed, a' kik, a' Felségbántásért, gyilkosságért, hamis pénztsinálásért, gyujtásért, tiltott portékának az Országból való kiviteléért, istenkáromlásért, szitkozódásért, lopásért, duellálásért, a' finantzia' megtsalásáért, 's a' többi, a' botsánat alól kivételtetve nintsenek. A' Status' foglyaira sem terjed-ki ezen botsánat telyességgel. —

Az *Amériki* újságokban nem egész világossággal írják, hogy a' Frantzia Cs. uralkodásnak több nevezetes emberei, milyenek Gen. Clauzel, Lefebvre - Desnouettes, sok más útasokkal egyetemben, Philadelphiából *Mobilé*hez eveztek volna el, a' melly egy Spanyol város Napnyugoti Floridában, de, mint ha *Louisianához* tartozna, az Északi Amériki Státusok akarnak számot tartani hozzá. A' végén ennek a' tudósításnak a' van, hogy ezen expeditzióban *Grouchy, Van-*

damme, Garnier-de-Saintes, Gróf Real, 's több ilyenek, a' főbb próbáló személyek. — De, hát mitsoda próbát akarnak tenni? e' nints megmagyarázva.

Oktober' 25-dik napján az Anglus Király' uralkodásának ötvennyoltzadik esztendeje kezdődött-el, melly napon, mint innepen, *Londonban* minden közönséges épületek bezárattatva voltak. Ő Fel-sége, testére nézve olyan egészséges, hogy még sokáig élhet.

A' Nagy Britanniai koronaörökös Hertzegaszszony' minden napon sőt minden órán várandó gyermekének szoptatására, *Claremont* mellett, a' hol a' Hertzegaszszony lakik 's a' hol le is fog betegedni, egy magát jólbiró parasztnak fiatal feleségét fogadták-meg dajkának. Néki magának most 3-dik gyermeke született. Ha fiut talál szülni a' Hertzegné, 15,000 pengő forintot kap ezen aszszony ajándékba; esztendőnként pedig hóltanapjáig 2000 forint penziója leszen. Mit fog kapni, ha leányt szül a' Hertzegné, még nem tudják. Az az aszszony, ki a' Hertzegnét szoptatta volt, 1000 forintot veszen esztendőnként; a' fija tengeri Hadnagy.

Eddig tsak férjfiakról olvastuk, hogy Angliában boksziroznak (fogadásból egymást tsaknem halálra öklözik). A' múlt Oktober' 21-dikén *Kennigtonban* két aszszonyember bokszirozott; mindeniknek a' férje volt az Adjutánsa. A' fogadás két *Gvinee* aranyból állott. A' néző sokaságnak nagy meglegedésére döfölték, 's bufolták egymást ökleikkel. Végre, a' 16-

dik le-'s-fel menés után adta-meg magát az egygyik, nagy bánkódással. —

A' *Weimari* újságban lelenti, *Jénai* dátum alatt, Professor és Udvari Tanátsos *Friez* úr, hogy hibás és hazug hír volt legyen az, hogy a' Német országi tanulók egyéb (megnevezést sem érdemlő) irások között a' Bétsi Congressus' munkáiból is megégettek volna némely darabokat az *Eisenachi* öröm-innep' alkalmatosságával.

Megujitva írják *Frankfurtumból*, hogy a' két *Evangelicus Hít'* sorsosainak öszszetsatolódása, melynek tökéletességre mehetéséről eleinten kételkedtek, végezetre tsakugyan tökéletességre ment volna.

Egy újabb tudósításban olvassuk, hogy a' *Reformatzió'* innepe' napján már ezek is, az egygyesült két Egyházak papjaitól közönségesen vették az úr vatso-ráját.

A' *Monitör* 's egyéb *Párisi* újságok jelentik, hogy ök meghatalmaztattak annak kinyilatkoztatására, hogy az *Oroszbirodalomnak* semmi részében nem tállatik már most egy hadi fogoly is; az *Orosz Országlöszék* telyes könnyebbséget és segedelmet adott minnyájoknak, hogy lassanlassan hazájokba vissza takarodhasanak.

Oktober' 25-dikén fényes pompával letette XVIII-dik *Lajos Király* a' IV-dik *Henrik'* lovan ülő emlékezet-képének fundamentum' követ.

Toulont a' *Frantzia* első városok (Jó városok) közzé számlálta a' Király.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
 Nov. 7-dik napján 297 $\frac{1}{3}$ — 8-dikán 299 — 10-dikén 301 $\frac{1}{3}$ — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B é t s.

Az Udvari újságban ezeket olvassuk Graetz városából: —“

„Császár ö Felsége Oktober' 31-dikén délelőtt a' Katona és Polgári Tisztviselőknél udvarlássaikat fogadta el: Császárné ö Felsége pedig az Ursulanitáknak asszonyi nevelő institútumjokat látogatta-meg véletlenül; a' klastromnak és az oskolának minden osztályait megnézegette, a' leánykákat tanulássok' külömbkülömb tárgyaiból kikérdezgette, 's minden állapotjukról kegyes lebotsátkozással tudakozódott. Ö F.gek ugyan ezen napon délután a' *Sloszbergre* felmenvén, onnét a' városnak igéző kiességü környékeit meg szemlélték. Az idő szép tiszta lévén minden tárgyakat gyönyörködéssel lehetett látni. — Az estvét késő éjtzakáig audienziaadásra fordították ö Felségek. — Mint már említettük *Ferdinandus* Koronaörökös ö Cs. Fő Hertzegsége is ezen napon érkezett-meg *Graetzbe*.

Nov. 1-ső napján délelőtt elébb isteniszteletre mentek ö Cs. Felségek, 's azután, míg Császár ö Felsége az Ország-lási foglalatosságokhoz látott volna, az alatt Császárné ö Felsége *János* ö Cs. Fő Hertzegségétől kísértetvén, az ö Fő Hertzegsége által ott felállított *Hazai palérozódás' Institutumát*, az ügy nevezett *Joanneumot* méltóztatott meglátogatni, 's nevét ezen Institutumnak emlékezetkönyvébe beírni. — A' délutánt a' város' szép környéke' mezei vidékeinek meglátogatására fordították ö Felségek, estve pedig théátrumra mentek, a' melly ezen tekintetből, a' vendégek Felséges személlyekhez méltó módon elkészítette 's kétszeresen kivilágosittatva vala. A' Felséges Párnak 's a' Koronaörökös és *János* ö Császári Fő Hertzegségek

nek belépésekkor mindenfelől elkezdődtek a' számtalan nézők' örvendező kiáltozása, 's dob és trombita harsogás; erre reá kezdették az innepi díszes ruhába öltözöködött énekes 's egyéb jádzó személyek az ezen nótára: *Isten tartsd-meg 's a' többi*, *Kollman* által készített dalt, melynek kezdő szavai e' következők: *Heil dir Franz und Caroline etc.* Ö Felségek lebotsátkozó kegyességgel fogadták a' közönség' tisztelet-tételét, 's azzal az ezen tizimü énekes játék: *Agnes Sorel*, elkezdődött. — Ezen estve érkezett-meg *Graetzbe Metternich* ö Hertzegsége is: de a' ki onnét tegnap Bétsbe vissza jött.

* * *

Kadikszból tudósítások érkeztek ö Austriai Cs. Fő Hertzegaszszonyságának *Leopoldinának*, a' Portugalliai Brasiliai 's Algarbiai Koronaörökös Hertzeg' Jegyesének tengeri útozásáról. A' tudósításokat egy *Havannai* hajó hozta, melly *Madera* szigetéhez kikötvén, ott esett értésére, hogy az a' Portugallus hajós sereg, melly ö Cs. Fő Hertzegaszszonyságát *Rio-Janeiro* felé viszi, onnét (*Maderából*) Sept. 19:dikén indult útnak, minekutánna ott három napokat töltött volna nyugvás végett. Szakadatlanul jó egészsége járt ö Fő Hertzegaszszonyságának. Hanem minthogy *Gibraltártól* Septem-ber 1-ső napján evezett-el ö Fő Hertzegaszszonysága, 's Maderához ily későre érkezett, innét úgy látszik, hogy Gibraltár és Madera között való evezésében a' szélnek tsendessége által gátoltatott, minthogy éppen ezt az utat kevéssel anakelőtte az *Austriai* nevű Fregát, melly az Austriai Követet *Rio-Janeiroba* vitte, négy napok alatt tette-meg.

* * *

Hogy lassanlassan itt *Bétsben* jobb időknél elközelgetését reménlhetjük, egy

vigasztaló bizonyosságát szemlélhetjük azon híradásban, mellyet a' múlt Oktober' 30-dikán adott-ki *Niedermayer* Cs. K. Udvari Tanácsos úr a' Cs. K. Kintstári Porcellan-Fabrika Igazgatója, 's a' melly által affelől tudósittatik a' Cs. Kir. Porcellan-manufakturai Igazgatásnak nevében a' közönség, hogy az ebben készülő edények e' folyó November' 1-ső napjától folyvást, valamint a' közönségesek úgy a' finumabbak is, egyéb szükséges dolgokhoz alkalmaztatott mérséklés szerént oltsóbban adattatnak.

* * *

A' *Bétsi* Udvari újságban egy *Jobbitás* találtatik, mellyet, minthogy ugyan azon tikkelyt belöle a' M. Kurir is kiadván az ötet is közölről illeti, mi is az illendőséggel nagyon megegygyezőnek lenni találunk, szórolszóra lefordítván, ide iktatni, mint következik: —“

J o b b i t á s.

A' mi Oktober' 31-dikén kijött 252-ödik számú újságunkban (ezek a' nevezett újság' szavai), Romában az Evangelicus Követeknek Udvari templomaikban a' Reformatziói jubileumra nézve tartott inneplésről egy tikkelyt adtunk valaki, mellyet a' Frankfurtumi újságlevelköl költsönöztünk, vagy vettünk-ki. —

„Meghivattattunk, hogy ezen erőssítést jobbitsuk-meg: —

„A' Pápa' Udvara semmi meghatalmazást nem adott a' Romában lévő Evangelicus Követeknek arra, hogy a' Reformatzióinak innepét a' magok Udvari templomaikban megülhessék: minthogy ezen Követeknek sem jelentésre sem meghatalmaztatásra nintsen szükségek, oly végre, hogy a' magok Udvari templomaikban, ez vagy amaz istentiszteletet tartassák. —

„Ennekfelette, az Anyaszentegyház' legfőbb Fejétől nem jöhetett - ki az irt Nyilatkoztatás, minthogy azokra a' tárgyakra nézve, mellyek a' Dógmát illetik, az Anyaszentegyház Feje nem *neutralis*, és magát *neutralisnak* lenni nem nyilatkoztathatja.“

P á r m a.

A' *Pármai* újság ilyen hivatali hirdetést bocsátott Okt. 23-dikán világ' eleibe: —“

„Azon hamis és minden fundamentum nélkül való erőssítésekre nézve, mellyek egy időtől fogva uémelly külső levelekben világ' eleibe bocsátódnak, 's a' mellyek által az ő Felsége a' Fő Hertzegné 's Pármai Hertzegné neve megbántatást szenved, 's a' melly erőssítéseknél bizonyosan el kellett kerülni azon Országlószéknek vigyázóságát, a' mellyekben ezen tsalfaságok kiadattak: meghatalmaztattunk, hogy hivatali módon nyilatkoztassuk-ki, hogy a' mi Oltalmazó Fejedelem Asszonyunknak soha eszébe se' jutott az, hogy valami olyan Nyilatkoztatást tegyen, vagy pedig, hogy a' maga nevében a' Bétsi Congressus előtt vagy az alatt valami olyan Aktát kiadasson, a' melly az ezen Congressuson megerössített, vagy pedig az ezt megelőzőtt vagy követett kötések közzül valamelyikben meghatározottatott végzéseknél ellene mondana.“

Magyar Ország.

Buda Nov. 6-dikán. Mélt. Cs. K. Tanácsos és Oskolák' Inspektora *Nestorovits Urosius* úr, kinek a' nevelés dolgában tett érdemei közönségesen esmeretesek a' Hazában, Vallásbeli Felekezetének t. i. a' N. E. Göröghitüeknek boldogítására most ismét egy igen hasznos lépést tett az által, hogy egy Asszonyi Egyesülésnek vetette meg a' fundamen-

tumát, melynek egyedül való tzielja 'a tárgya az Oskolai fundusnak öregbítése. Ez az Asszonyi Egyesülés már Felséges Urunktól is helybe hagyattatott, és meg erősítetett vala, sőt azt is meghagyta volt ő Felsége a' jelentő Deputatióknak, hogy az ő tellyes megnyugovását ezen Egyesülés' minden Tagjainak jelentenék ki. Ez a' kegyelmes kinyilatkoztatás az Egyesült Tagokat felbuzdítván, egyszeriben Elölülőről gondolkodtak a' meghatározott, és Felséges Urunktól is helybehagyott Rendszabásokhoz képest. Közönségesen választatott tehát Elölülővé *Rózsás Mária Asszonyság*, *Grabovszky Ilona Asszonyság*nak ezen tisztas hivatásban eddig az ideig tett hív munkálkodása után.

Tudományos Jelentés

Hogy a' Reformatió III-dik Százados Innepének megtartatása a' késő maradék számára is fenntartasson, — de a' most élők között is azok, kik vagy nem az Austriai Monarchiában laknak, vagy ha itt laknak is, de azon Inneplésben részt nem vettek, lássák, miképpen ment véghez a' Cs. Kir. Német Örökös Tartományokban ez az emlékezetes dolog: erre nézve tehát Fő Tisztelendő *Glatz Jakab* úr, Cs. K. Consistoriumi Tanácsos az Augustana Vallástételt követők részéről azt tette fel magában, hogy ezt körülállásosan leirván kinyomtatassa. Ezen Emlékezet-Irásnak tzielje ez fog lenni: *A' Reformatio III-dik Százados Innepének a' Cs. K. Austriai Tartományokban 1817-dik esztendőben történt megtartatásáról szölvő Tudósítások*. Már maga ez a' tziel elégé világosan előadván, mi légyen a' foglalatja az említett Munkának, arról többet nem is szölvünk, hanem még ezt szükség jelenteni, hogy a' Fő Tiszt. Kiadó úr még azon is van, hogy minél kevesebbe ke-

rüljön ez a' Munka. Minthogy pedig ez tsupán tsak úgy lehetséges, ha előrefizetést nyit: tehát meg is határozta, hogy ezt az útát fogja követni, és egy Nyomtatványnak az árát Nyomtató Papiroson 2 ftra, — irópapiroson 3-ra, — Velin-papiroson pedig 4-re szabta. Ezen az áron lehet arra praenumerálni a' jövő 1818-dik esztendei Januariusnak végéig, melynek elmulása után többé az előrefizetésnek helye nem lesz. Bétsben *Heubner*, *Volk*, *Doll Antal*, és *Gerold* Könyárosoknál, Bétsen kívül pedig minden Könyvárosoknál le lehet tenni az előrefizetési summát. A' jövő esztendőben eső Husvét Innepéig alkalmasint ki fog a' Munka a' sajtó alól kerülni. Minthogy az előrefizetőknek neveik a' könyv elein ki fognak nyomtatni: erre nézve is szükség, hogy az előrefizetők a' már ki tett idő-határ előtt neveiket felküldjék. A' ki 10 előrefizetöt szerez, 1 Nyomtatványt kap ingyen.

J e l e n t é s.

Alól írt jelentem, hogy Fő Tisztelendő Generalis Notarius *Tóth Ferentz* urnak az *úri Szent Vatsorával legelőször élni kívánó Reformatus gyermekek' számára készített Katekhismusát*, a' tisztelt úrtól örökösen által vettem; minek okáért a' Könyváruló urak, 's mások is ezen könyvetskét ezután tsak nálam fogják találni; és más senkinek jussa ezt kinyomtatni nintsen. — Ugyan az említett Fő T. úrnak a' mostanában készült Keresztyén Erköltsi Tudományát kötetlenül 6 forinton megvenni lehet.

Trattner János Tamás.

J o b b í t á s.

A' 38 számú Kurir' 314 -dik oldalán találtató Orvosi jegyzésben e' helyett: *Kéneső*, mindenütt ezt kell olvasni: *Kénkő*.